

POSTANOWIENIE

Dnia 29 października 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z powództwa I. Spółka z ograniczoną Odpowiedzialnością Oddziału w Polsce

przeciwko A. C.

o odszkodowanie

oraz z powództwa wzajemnego A. C.

o odszkodowanie, wynagrodzenie i odsetki

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 29 października 2024 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 5 stycznia 2023 r., sygn. akt VIII Pa-pm 111/22,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Białej Podlaskiej wyrokiem z 6 czerwca 2022 r. zasądził na rzecz pracodawcy I. spółka z o.o. Oddział w Polsce od pozwanego A. C. 9.000 zł z odsetkami, tytułem odszkodowania za nieuzasadnione rozwiązanie przez pracownika umowy o pracę bez wypowiedzenia na podstawie art. 55 § 1¹ k.p. oraz oddalił powództwo wzajemne A. C. przeciwko pracodawcy o odszkodowanie z art. 55 § 1¹ k.p. Jednocześnie zasądził powodowi wzajemnemu ekwiwalent pieniężny za urlop wypoczynkowy 4.710 zł z odsetkami, skapitalizowane odsetkami od

wynagrodzenia za czas gotowości do pracy z odsetkami, oddalając dalej idące powództwo oraz orzekając o kosztach procesu.

Sąd Okręgowy w Lublinie wyrokiem z 5 stycznia 2023 r. oddalił apelację pracodawcy i pracownika.

Skargę kasacyjną wniósł A. C.. We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał, że „w sprawie zachodzi konieczność rozważenia istotnego zagadnienia prawnego, tj.:

a) czy w świetle dyspozycji przepisów art. 55 § 1¹ k.p. i art. 61¹ zd. 1 k.p. działanie pracodawcy w postaci upozorowania rozwiązania umowy o pracę za porozumieniem stron stanowi ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków wobec pracownika;

b) czy w świetle dyspozycji przepisów art. 81 k.p. w zw. z art. 80 k.p. wytoczenie przez pracownika powództwa ustalenie istnienia stosunku pracy i dopuszczenia do świadczenia pracy w sposób dostateczny komunikuje pracodawcy zamiar kontynuacji stosunku pracy przez pracownika (art. 60 k.c. w związku z art. 300 k.p.), a tym samym pozostawanie pracownika w gotowości do świadczenia pracy;

c) że istnieje konieczność rozpatrzenia naruszenia przepisów prawa procesowego, zwłaszcza art. 378 § 1 oraz art. 385 w zw. z art. 391 oraz art. 378 § 1 i art. 382 k.p.c., polegającego na przejęciu przez sąd drugiej instancji za własne ustaleń faktycznych sądu pierwszej instancji bez jakichkolwiek merytorycznych rozważań w tej kwestii, w sytuacji, gdy zarzuty apelacji obejmowały przede wszystkim sprzeczność ustaleń sądu pierwszej instancji ze zgromadzonym materiałem dowodowym”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przedstawia zasadnej podstawy przedsądu i dlatego nie został uwzględniony.

Nie spełnia się zgłoszona podstawa przedsądu, gdyż sformułowane pytania osobno ani razem nie składają się na istotne zagadnienie prawne, które ma na uwadze art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., z tej zasadniczej przyczyny, że istotne

zagadnienie prawne nie zostało sformułowane. We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania konieczne jest adekwatne wykazanie, że problem prawny rangi istotnego zagadnienia prawnego rzeczywiście występuje i dlatego powinien być rozpoznany przez Sąd Najwyższy.

Sformułowane we wniosku pytania potwierdzają, że zgłoszone problemy prawne nie wykraczają poza zwykłą wykładnię prawa, której można wymagać od jurysty.

Zwykła wykładnia prawa nie jest podstawą przedsądu (por. *a contrario* art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. - znaczenie mają však dopiero poważne wątpliwości w wykładni przepisów lub rozbieżności w orzecznictwie, przy czym podstawa ta nie została zgłoszona we wniosku).

Pytania wniosku w istocie żądają odpowiedzi dotyczących oceny zastosowania prawa w konkretnej sprawie.

Są silnie uwarunkowane przedmiotem rozstrzygnięcia w indywidualnej sprawie skarżącego, co nie jest właściwe, gdyż istotne zagadnienie prawne ma na uwadze problem uniwersalny, rzeczywiście istniejący i dotychczas nierozpoznany w orzecznictwie.

Czym innym byłaby odpowiedź na pytania, silnie uwarunkowane stanem faktycznym sprawy, co nie należy do istotnego zagadnienia prawnego, lecz może odpowiadać szczególnej podstawie przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., a która jako jedyna ma na uwadze indywidualny interes strony w przyjęciu jej skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Chodzi także o to, że przepisy art. 55 § 1¹ k.p. i art. 61¹ zdanie pierwsze k.p. oparte są na zwrotach niedookreślonych („ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków”, „nieuzasadnionego rozwiązania przez pracownika umowy o pracy bez wypowiedzenia”), czyli same wymagają wykładni, co w systemie prawa należy do suwerennej decyzji sądu powszechnego i może podlegać kontroli w ramach podstawy kasacyjnej, dotyczącej prawa materialnego w postępowaniu kasacyjnym (art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c.).

Uprawnia to stwierdzenie, iż znaczenie ma tylko ocena stosowania prawa w indywidualnej sprawie (litera a). Pierwsza podstawa przedsądu, czyli istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), nie może być redukowane do

rozwiązywania kasusów, gdyż wówczas funkcja tej podstawy przedsądu stanie się bezprzedmiotowa i postępowanie kasacyjne stanie się powszechną (kolejną, trzecią) instancją.

Podobna ocena łączy się z drugim pytaniem (litera b), gdyż Sąd pierwszej i drugiej instancji zgodne są co do ustalenia, iż skarżący nie był w gotowości do pracy i sam wskazywał, że gdyby spółka wezwała go do pracy po 1 stycznia 2022 r. to nie przyjechałby do Polski, nie zaakceptowałby również wezwania do pracy w siedzibie spółki w Niemczech.

Rzecz zatem w tym, że gotowość pracownika do wykonywania pracy, to sfera faktyczna sprawy, co obejmuje również wolę i zamiar pracownika, a co oznacza, że te elementy nie składają się również na istotne zagadnienie prawne. Z tej przyczyny, że ustalenie faktów nie może być podstawą skargi kasacyjnej (art. 398³ § 3 k.p.c.). Na etapie kasacyjnym Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). W przeciwnym razie zachodziłby dysonans między etapem przedsądu, a późniejszym rozpoznaniem skargi kasacyjnej z ograniczeniem wynikającym z art. 398³ § 3 k.p.c. i art. 398¹³ § 2 k.p.c.

Konsekwentnie, kwestia faktów i ich oceny nie należy do podstawy przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Taka sama miara jest właściwa w ocenie kwestii zgłoszonych w pytaniu pod literą c, gdyż w ramach istotnego zagadnienia prawnego Sąd Najwyższy nie zajmuje się oceną stosowania przepisów procedury cywilnej w konkretnej sprawie, czyli czy doszło do naruszenia przez sąd drugiej instancji wskazanych uchybień procesowych, bo to jest domena podstawy kasacyjnej z art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c., a której rozpoznanie może być aktualne dopiero po przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Z tych względów, z braku zasadnej podstawy przedsądu, orzeczono jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

[SOP]

[ał]

